

Σύσταση Κ.Φ.Ι.Κ.Β.

1989 (Νόμος 141)

1η Συνεδρίαση

Κ.Φ.Ι.Κ.Β.

7 ΜΑΡΤΙΟΥ 1990

Έγκριση Κανονισμών

1995

Λειτουργία του Σχεδίου

1996

ΙΣΟΤΙΜΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΒΑΡΩΝ

ΣΗΜΑΙΝΕΙ:

Την ανάληψη των ζημιών που προέκυψαν και συνεχίζουν να προκύπτουν από την τουρκική εισβολή λόγω απώλειας, καταστροφής και κατοχής, κινητής, ακίνητης και κάθε άλλης περιουσίας καθώς και των εξ αυτής εισοδημάτων από

ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ.

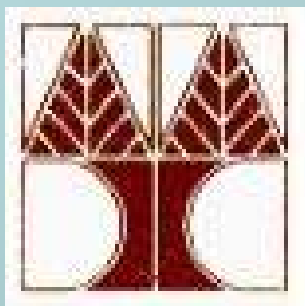
Ο Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών είναι **Ημικρατικός οργανισμός**, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και τελεί υπό την εποπτεία του κράτους, η οποία έχει ανατεθεί στον **Υπουργό Οικονομικών**.

ΠΡΩΤΑΡΧΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ

1. Να προχωρήσει, με βάση διαχρονικό Σχέδιο, στην κατά το δυνατόν **Αποκατάσταση της Προπολεμικής Φερεγγυότητας**, σύμφωνα με την κατεχόμενη περιουσία εκάστου.
2. Να αναλαμβάνει ενέργειες για την επίτευξη της **ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ** των **ΒΑΡΩΝ** που προέκυψαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή.

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ
ΒΑΡΩΝ**

**ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ
ΕΙΣΒΟΛΗΣ
ΚΑΙ
ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ**

ΜΕΛΕΤΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΚΥΠΡΟΥ

Η συμφωνία μεταξύ του Κεντρικού Φορέα και του Πανεπιστημίου Κύπρου υπογράφηκε την **15η Ιανουαρίου 1997** και η μελέτη για την Ισότιμη Κατανομή Βαρών ολοκληρώθηκε το **Μάρτιο του 2000** (επικαιροποιήθηκε το **2012** σε **τιμές 2009**).

- Για την εκπόνηση της μελέτης εργάστηκε μια ομάδα ερευνητών υπό την επίβλεψη του Καθηγητή Πάνου Πασιαρδή.
- Σημαντική ήταν η συμβολή πολλών Κυβερνητικών Τμημάτων, τα οποία κατόπιν σχετικής απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου, προμήθευσαν τους ερευνητές με όλες τις πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία που είχαν στη διάθεσή τους.

ΣΚΟΠΟΣ ΜΕΛΕΤΗΣ

1. Η εκτίμηση του κόστους της τουρκικής εισβολής και κατοχής.
2. Η επεξεργασία υπαλλακτικών επιλογών για την επίτευξη της ισότιμης κατανομής των βαρών που προέκυψαν, λαμβανομένων υπόψη των δυνατοτήτων της κυπριακής οικονομίας.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΣΤΟΧΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣ

Προκειμένου να αναλυθεί ο στόχος της επίτευξης ισότιμης κατανομής των οικονομικών βαρών που προκάλεσε η τουρκική εισβολή πρέπει:

- (α) Να εκτιμηθεί κατά πόσο η οικονομική βοήθεια που παρέχει το κράτος προς τους εκτοπισμένους και παθόντες είναι αρκετή, ώστε η κατανομή των οικονομικών βαρών να είναι ισότιμη.
- (β) Στο βαθμό που η κρατική οικονομική βοήθεια **ΔΕΝ** ικανοποιεί πλήρως το στόχο της επίτευξης ισότιμης κατανομής βαρών να προταθούν εφικτά μέτρα πολιτικής που να οδηγούν στην επίτευξη του στόχου αυτού.

ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΟΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

- Για την εκτίμηση του κόστους της τουρκικής εισβολής, στη μελέτη, αρχικά εφαρμόζονται **οικονομετρικές τεχνικές** για την πρόβλεψη του μεγέθους των διαφόρων δεικτών της οικονομίας, οι οποίοι θα ίσχυαν αν δεν συνέβαινε η εισβολή.
- Ακολούθως, επαναλαμβάνεται η εκτίμηση χρησιμοποιώντας την απλή μέθοδο της καταγραφής των **οριστικών απωλειών** που προκάλεσε η εισβολή καθώς και των **συσσωρευμένων απωλειών πρόσβασης** που προκαλεί η συνεχιζόμενη τουρκική κατοχή. Η δεύτερη μέθοδος έχει το πλεονέκτημα ότι περιλαμβάνει και το κόστος της εισβολής και κατοχής, που αναπληρώθηκε με τις πρόσθετες προσπάθειες και ταλαιπωρίες που έχει υποστεί ο Κυπριακός λαός.

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

- Συνολικά η απώλεια στο κατά **Κεφαλήν Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)** λόγω της τουρκικής εισβολής την περίοδο 1974-1990 εκτιμάται σε **€6.637 σε τιμές 2009** (σύμφωνα με την Eurostat το κατά κεφαλήν ΑΕΠ Κύπρου το 2016 ανήλθε στις €21.300).

Αυτό σημαίνει ότι: με βάση ένα αντιπροσωπευτικό πληθυσμό 700.000 κατοίκων, **οι συνολικές απώλειες εισοδήματος** για την κυπριακή οικονομία λόγω της εισβολής πλησιάζουν τα **€4,65δισ σε τιμές 2009**, χωρίς ωστόσο, να λαμβάνονται υπόψη οι ζημιές που αναπληρώθηκαν.

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

Μεγάλο μέρος των αρνητικών επιδράσεων της εισβολής απορρόφησε το κράτος με αύξηση πέραν του 80% των δημοσίων δαπανών την περίοδο 1974-1976. Η εμπλοκή του κράτους ήταν απαραίτητη λόγω της προσφυγοποίησης μεγάλου μέρους του πληθυσμού, της μαζικής ανεργίας και της απώλειας μεγάλου μέρους της κοινωνικοοικονομικής υποδομής.

Ωστόσο, η επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, η οποία επέδρασε θετικά στην ιδιωτική κατανάλωση και στις επενδύσεις οδήγησε στην **αύξηση του δημοσίου χρέους και του ελλείμματος στο ισοζύγιο πληρωμών.**

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

- Η τουρκική εισβολή επηρέασε όλους τους τομείς της κυπριακής οικονομίας και ιδιαίτερα τη **γεωργία** λόγω της κατάληψης εύφορων περιοχών. Την περίοδο 1974-1975 ο τομέας της γεωργίας μειώθηκε κατά μέσο όρο 20% περίπου και έκτοτε ουδέποτε ανέκαμψε.
- Ο τομέας της **μεταποίησης** επηρεάστηκε λιγότερο αλλά ανέκαμψε ακολουθώντας αναπτυξιακή πορεία μετά το 1975, ως αποτέλεσμα της συνειδητής κυβερνητικής πολιτικής προς την κατεύθυνση αυτή καθώς η κατοχή ήταν λιγότερο περιοριστική στον τομέα αυτό (διείσδυση προϊόντων στις Αραβικές χώρες).

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

- Στον τομέα των **κατασκευών** οι επιπτώσεις ήταν επίσης ιδιαίτερα έντονες τη διετία 1974-1975. Μετά το 1975, ο ρυθμός αύξησης του τομέα ήταν πολύ ψηλός λόγω των έντονων προσπαθειών της κυβέρνησης για στέγαση των χιλιάδων προσφύγων, τη δημιουργία απαραίτητης υποδομής για επανεκκίνηση της οικονομίας και την παροχή κινήτρων για διενέργεια επενδύσεων στον ιδιωτικό τομέα. Ωστόσο, το χαμηλό επίπεδο, από το οποίο άρχισε η ανάκαμψή του είχε ως αποτέλεσμα να περάσει αρκετός χρόνος για να επανέλθει σε φυσιολογικό επίπεδο.

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

- Ο τομέας του **τουρισμού** παρουσιάζει ξεχωριστό ενδιαφέρον διότι ενώ τη διετία 1974-1975 μειώθηκε στα 2/5 του μεγέθους που θα είχε χωρίς την εισβολή, μετά το 1975 παρουσίασε μια θαυματική αύξηση, η οποία συνεχίστηκε μέχρι τις αρχές της δεκαετίας του 1990. Η προστιθέμενη αξία του σε σταθερές τιμές δεκαπλασιάστηκε και το μερίδιό του στο ΑΕΠ ξεπέρασε το 20%.

Εκτιμάται ότι η τουρκική εισβολή επιτάχυνε το ρυθμό ανάπτυξης του τουρισμού στις ελεύθερες περιοχές, πέραν του σημείου που θα συνέβαινε χωρίς την εισβολή.

Η ανάπτυξη στον τομέα αποδίδεται στα κυβερνητικά κίνητρα για επίσπευσή της (χαμηλότοκα δάνεια, φορολογικές ελαφρύνσεις κλπ.) με σκοπό να αποτελέσει μοχλό οικονομικής επαναδραστηριοποίησης.

ΑΛΛΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ

- Επιπτώσεις στην αγορά εργασίας

Η τουρκική εισβολή και κατοχή οδήγησε σε απώλεια σημαντικού μέρους του οικονομικά ενεργού πληθυσμού, δεδομένης της μετακίνησης τ/κ πληθυσμού στις κατεχόμενες περιοχές και του κύματος μετανάστευσης. Παράλληλα, **η ανεργία έφθασε το 30% το 2^ο εξάμηνο του 1974** σε αντίθεση με τις συνθήκες πλήρους απασχόλησης προ της εισβολής (ανεργία 1,2% το 1973). Λόγω της ταχείας και επιτυχούς επαναδραστηριοποίησης της οικονομίας στα αμέσως επόμενα της εισβολής χρόνια δημιουργήθηκε σημαντικός αριθμός νέων θέσεων εργασίας κυρίως στους τομείς της μεταποίησης και των κατασκευών.

Ως αποτέλεσμα, το 1978 το ποσοστό ανεργίας κατήλθε στο 2%, γεγονός που συνεχίστηκε και για την περίοδο 1980-1996.

- Επιπτώσεις στην κατανομή του εισοδήματος

Η προσφυγοποίηση, η απώλεια εργασίας, η αναγκαστική αστικοποίηση και η στέρηση πρόσβασης και αξιοποίησης των κατεχόμενων περιουσιών επέφερε αρνητικές επιπτώσεις στην κατανομή του εισοδήματος. Παρόλο που δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία, είναι βέβαιο ότι η εισβολή προκάλεσε ανακατανομή περιουσιών και εισοδήματος σε βάρος των εκτοπισμένων, των οποίων οι συνθήκες διαβίωσης χειροτέρευσαν.

Η κυβέρνηση, στα πλαίσια της προσπάθειας για διατήρηση της κοινωνικής σταθερότητας στην αμέσως μετά την εισβολή περίοδο, μερίμνησε για τη στέγαση των εκτοπισμένων, την παροχή χορηγημάτων στους επηρεαζόμενους και για την επαναδραστηριοποίηση της οικονομίας. Επίσης, η πορεία ικανοποιητικής ανάπτυξης που ακολούθησε τα επόμενα 20 χρόνια, με κάποια έμφαση στην κοινωνική πολιτική, οδήγησαν σε **μερική άμβλυνση των οικονομικών ανισοτήτων.**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ ΕΛΛΗΝΟΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΓΗΣ

ΙΔΙΩΤΕΣ: 1.405.000

ΔΗΜΟΣΙΟ: 551.000

ΕΚΚΛΗΣΙΑ: 58.000

2.014.000 Σκάλες

ΑΞΙΑ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ ΓΗΣ

€82.100.000.000
σε τιμές 2009

**(το 79,13% ανήκει σε
ελληνοκύπριους)**

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

1. ΟΡΙΣΤΙΚΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Αφορούν τα υλικά αγαθά που καταστράφηκαν ολοσχερώς ή κλάπηκαν (π.χ. κτιριακές εγκαταστάσεις, οχήματα, εμπορεύματα, εξοπλισμός, πρώτες ύλες, χρεόγραφα, μετρητά, κλπ.).

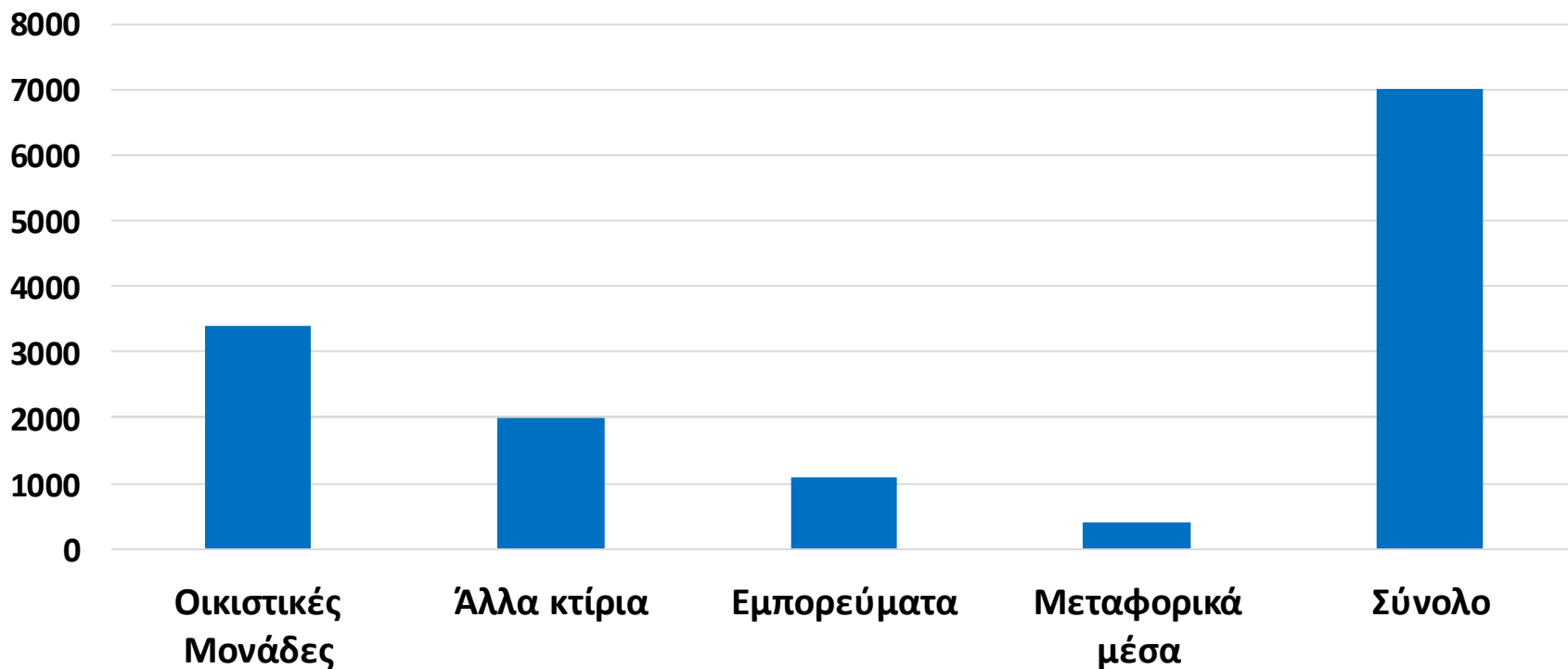
Υπολογίζεται ότι ανέρχονται σε

€7.000.000.000 σε τιμές 2009

(50% οικιστικές μονάδες και 50% ιδιωτικές επιχειρήσεις).

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Οριστικές ιδιωτικές απώλειες (εκατομμύρια ευρώ σε τιμές 2009)

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

2. ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ/ ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

Αντανακλούν κυρίως τα οικονομικά οφέλη που στερούνται οι ιδιοκτήτες γης λόγω της τουρκικής κατοχής.

Από το **1974 μέχρι το 2009** οι Ελληνοκύπριοι ιδιοκτήτες γης στα κατεχόμενα εκτιμάται ότι έχουν υποστεί συνολικά απώλειες χρήσης/πρόσβασης ύψους

€15.780.000.000

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

- Οι απώλειες από τη στέρηση του δικαιώματος πρόσβασης στις περιουσίες που βρίσκονται υπό κατοχή άρχισε με την τουρκική εισβολή και θα συνεχίζεται όσο αυτή διαρκεί.
- Για τον υπολογισμό τους έχει εκτιμηθεί η αξία της ιδιωτικής κατεχόμενης γης με βάση τις αξίες των διαφόρων κατηγοριών γης στις ελεύθερες περιοχές.
- Ετησίως αντιστοιχούν με το 1,5% περίπου, της αξίας της κατεχόμενης γης (δηλαδή τη διαφορά μεταξύ επιτοκίου δανεισμού και επιτοκίου καταθέσεων).

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

3. ΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΕΣ ΜΗ ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Αφορούν κρατικά κτίρια, εξοπλισμό μεταφορικά μέσα και αποθεματικά, μνημεία, δρόμους, λιμάνια, αεροδρόμια, δάση, κλπ. καθώς και εκκλησιαστική περιουσία.

Τα πιο πάνω δεν είναι δυνατό να εκτιμηθούν καθώς δεν υπάρχει τιμή που να εκφράζει την χρηματική τους αξία.

Το ίδιο βέβαια ισχύει και για τις ανθρώπινες απώλειες που προκάλεσε η εισβολή.

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Οι εκτιμήσεις εκφράζουν την **ποσοτική μείωση** του βιοτικού επιπέδου που προκύπτει από την οικονομετρική ανάλυση και δεν περιλαμβάνουν την **ποιοτική μείωση** του βιοτικού επιπέδου από την επιδείνωση των συνθηκών διαβίωσης ενός μεγάλου τμήματος του πληθυσμού.

ΑΠΩΛΕΙΕΣ

Δεδομένου ότι η κατεχόμενη γη εξακολουθεί να ανήκει στους νόμιμους ιδιοκτήτες της, η απόδοση σε υπεραξία δεν είναι απώλεια επειδή ενσωματώνεται στην τιμή της γης.

Η απώλεια αντιστοιχεί μόνο στο γεγονός ότι οι ιδιοκτήτες κατεχομένων δεν μπορούν να πωλήσουν την περιουσία τους και αναγκάζονται να δανείζονται σε υψηλότερο κόστος από το όφελος που έχουν σε υπεραξία από την ιδιοκτησία γης.

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Για να καταλήξει κανείς σε προτάσεις ισότιμης κατανομής του κόστους της τουρκικής εισβολής και κατοχής, θα πρέπει οι απώλειες που είχαν οι πρόσφυγες να συγκριθούν με την οικονομική βοήθεια που αποκόμισαν από:

- Το Ταμείο Ανακουφίσεως Εκτοπισθέντων και Παθόντων, (Λ.Κ. 1.173.000.000 από 1974-1997, για κοινωνική μέριμνα και ανακούφιση, στέγαση προσφύγων και παθόντων, έργα υποδομής, υγεία και παιδεία και διάφορες άλλες δαπάνες από τα Υπουργεία Γεωργίας, Εργασίας και Δικαιοσύνης)
- Χαμηλότοκα δάνεια, εγγυήσεις και χορηγίες (για αυτοστέγαση, επιχειρηματικούς και γεωργικούς σκοπούς)
- Διαγραφή προπολεμικών χρεών
- Φορολογικές εκπτώσεις
- Πρόσβαση στις τ/κ περιουσίες

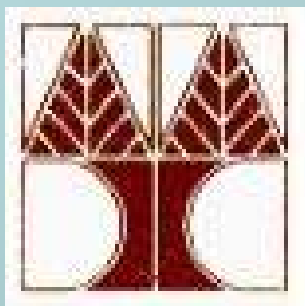
Σύνολο οικονομικής βοήθειας από 1974-1997:
Λ.Κ. 2.390.630.000 (€4.088.000.000)

ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

- Το συσσωρευμένο καθαρό κόστος της εισβολής για τους εκτοπισθέντες και παθόντες στις αρχές του 2000 ανήλθε σε **Λ.Κ. 4.000.000.000** (€6.840.000.000) **σε τιμές 1995**.
Σημειώνεται ότι, αυτό το ποσό είναι μη επικαιροποιημένο, οπότε το **συσσωρευμένο καθαρό κόστος είναι πολύ μεγαλύτερο σήμερα** και αδύνατον να καλυφθεί από τις τρέχουσες κρατικές δαπάνες σε εύλογα χρονικά πλαίσια. Βέβαια, αυτό δεν σημαίνει ότι θα πρέπει να αγνοηθεί αλλά να εξεταστεί στο στάδιο της τελικής λύσης του Κυπριακού όπου θα συζητείται η πλήρης αποκατάσταση όλων των απωλειών που προκλήθηκαν από την τουρκική εισβολή και κατοχή.

**ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

**ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ
ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ
ΒΑΡΩΝ**

**ΜΕΛΕΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΤΗΣ ΤΟΥΡΚΙΚΗΣ
ΕΙΣΒΟΛΗΣ
ΚΑΙ
ΤΗΝ ΙΣΟΤΙΜΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΟΥ**

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ
ΧΡΗΣΗΣ/ΠΡΟΣΒΑΣΗΣ

€15.780.000.000

ΑΞΙΑ Ε/Κ ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ
ΓΗΣ

€65.000.000.000

ΜΕΣΗ ΤΙΜΗ ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ 260τ.μ.

ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΚΥΠΡΟΣ

1974	€4.000
1978	€25.000
2017	€190.000

ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ

ΜΗΔΕΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΒΑΡΩΝ

Η ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ

Προκειμένου να ανακοπεί η περαιτέρω συσσώρευση απωλειών και επιδείνωση της άνισης κατανομής των οικονομικών βαρών της εισβολής, θα πρέπει η **ετήσια οικονομική βοήθεια προς τους εκτοπισθέντες και παθόντες να αυξηθεί.**

- Σύμφωνα με τα στοιχεία της μελέτης, η ετήσια οικονομική βοήθεια θα πρέπει να αυξηθεί σε **€1.230.000.000 σε τιμές 2009.**
- Το ποσό της βοήθειας θα πρέπει να αυξάνεται, σύμφωνα με τον πληθωρισμό και την αύξηση της αξίας της γης προκειμένου να αντανakλά το πραγματικό ετήσιο κόστος που προκαλείται λόγω της στέρησης πρόσβασης στις κατεχόμενες και απροσπέλαστες περιουσίες.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΙΣΟΤΙΜΗΣ ΚΑΤΑΝΟΜΗΣ ΤΩΝ
ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΒΑΡΩΝ

Η ΜΕΛΕΤΗ ΠΡΟΤΕΙΝΕΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ:

(α) τη μετεξέλιξη του Σχεδίου Φερεγγυότητας σε χρηματοπιστωτικό οργανισμό που να λειτουργεί ως Συνεργατική Τράπεζα για τους Εκτοπισμένους και Παθόντες (ΣΤΕΠ) από την εισβολή, (λήφθηκε αρνητική απάντηση από τον Έφορο Κρατικών Ενισχύσεων καθώς **συνιστά κρατική ενίσχυση, η οποία αντιβαίνει στο Ευρωπαϊκό Δίκαιο**).

ή

(β) την παραχώρηση κρατικών Χρεογράφων Απροσπέλαστης/Κατεχόμενης Ακίνητης Περιουσίας (ΧΑΚΑΠ) προς τους εκτοπισμένους και παθόντες από την εισβολή.

ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΑΠΡΟΣΠΕΛΑΣΤΗΣ ή ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΧΑΚΑΠ)

Τα κρατικά ΧΑΚΑΠ θα έχουν αξία ίση με την εκτιμημένη τρέχουσα αξία της κατεχόμενης περιουσίας κατά το χρόνο έκδοσής τους και θα εξασφαλίζουν στους κατόχους τους εισόδημα σε μορφή μερίσματος ή/και σε μορφή κεφαλαιουχικού κέρδους, και

i. Το μέρισμα θα ισούται με το εκάστοτε πραγματικό επιτόκιο, δηλαδή τη **διαφορά μεταξύ επιτοκίου καταθέσεων προθεσμίας και δανεισμού (περίπου 1,5% το 1999)**.

ii. Το κεφαλαιουχικό κέρδος θα είναι ίσο με την αύξηση της αξίας της γης στις ελεύθερες περιοχές και θα ενσωματώνεται περιοδικά στην αξία του χρεογράφου.

iii. Τα ΧΑΚΑΠ θα αναγνωρίζονται για σκοπούς δανειοδότησης από άλλους πιστωτικούς οργανισμούς.

iv. Το μέρισμα και το κεφαλαιουχικό κέρδος θα τυγχάνουν της ίδιας φορολογικής και άλλης μεταχείρισης.

v. Τα ΧΑΚΑΠ θα είναι μεταβιβάσιμα μόνο με κληρονομιά ή δωρεά σε εξ αίματος ή εξ υιοθεσίας κατ' ευθείαν γραμμή απογόνους του προ της εισβολής ιδιοκτήτη.

ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΑΠΡΟΣΠΕΛΑΣΤΗΣ ή ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΧΑΚΑΠ)

Το κόστος των ΧΑΚΑΠ
έχει υπολογισθεί σε

€1.230.000.000

το χρόνο

σε

τιμές 2009

και

θα ισούται με τις απώλειες χρήσης/
πρόσβασης στις κατεχόμενες περιουσίες

ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΑΠΡΟΣΠΕΛΑΣΤΗΣ ή ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗΣ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ (ΧΑΚΑΠ)

- Η εφαρμογή του εφικτού εναλλακτικού μέτρου που προτείνεται πιο πάνω, θα αντικαθιστούσε το Ταμείο Ανακούφισης Εκτοπισθέντων και Παθόντων, το Σχέδιο Φερεγγυότητας και όλα τα άλλα οφέλη που παρέχονται προς τους εκτοπισμένους και παθόντες από την Τουρκική εισβολή.

Λαμβάνει επίσης υπόψη:

- Τη διατήρηση του δικαιώματος επιστροφής της κατεχόμενης περιουσίας στους νόμιμους κατοίκους της.
- Το όφελος από την εκμετάλλευση εγκαταλειμμένης τουρκοκυπριακής περιουσίας στις ελεύθερες περιοχές
- Τη βοήθεια σε επιχειρηματίες στα πλαίσια της επαναδραστηριοποίησης της οικονομίας μετά την εισβολή.
- Τον ευρωπαϊκό προσανατολισμό και τις γενικότερες επιπτώσεις στην κυπριακή οικονομία.

ΤΑΜΕΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ ΕΚΤΑΚΤΗΣ ΑΝΑΓΚΗΣ

- ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗ ΔΑΝΕΙΩΝ Κ.Φ.
- ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΧΑΛΙΤΙΚΗΣ ΓΗΣ
- ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΘΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ Τ/Κ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
- ΕΠΙΒΟΛΗ ΤΕΛΟΥΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ
- 25% του ΦΠΑ από πωλήσεις κτημάτων, οικιών, διαμερισμάτων
- ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΑΕΡΙΟ
- ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΑ ΑΛΛΑ ΤΑΜΕΙΑ

ΤΑΪΙΝΜΑΖ ΜΑΛ ΚΟΜΙΪΥΟΝΟ

**ΙΜΜΟΒΑΒΛΕ ΡΡΟΡΤΥ
ΚΟΜΙΪΙΟΝ**

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

ΚΑΤΕΧΟΜΕΝΗ ΚΥΠΡΟΣ

2.415.000 σκάλες

180.000 νεκρή ζώνη **2.595.000** σκάλες

Οι 394.000 είναι τ/κ περιουσία **2.201.000** σκάλες

Αν το ψευδοκράτος και η ελέγχουσα Τουρκία κατορθώσουν να εξασφαλίσουν το 50% και άνω, της κατεχόμενης περιουσίας θα έχει ως αποτέλεσμα να ζητήσουν **ΔΙΕΘΝΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ** ως ανεξάρτητου και κυριάρχου κράτος γιατί θα έχει τόσο εδαφική όσο και πληθυσμιακή πλειοψηφία.

Χρειάζονται μόνο **650.000** σκάλες.

ΑΝ ΔΕΝ ΠΕΡΑΣΟΥΜΕ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΝΕΞΟΔΕΣ ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΟΤΕ ΘΑ ΘΡΗΝΟΥΜΕ ΣΥΝΤΟΜΑ ΕΠΙ ΕΡΕΙΠΙΩΝ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ

- Η εκτίμηση του κόστους της τουρκικής εισβολής είναι ένα δύσκολο εγχείρημα. Στη δυσκολία του έργου που έχει αναλάβει η μελέτη προσθέτει και το μεγάλο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από την τουρκική εισβολή καθώς και η έλλειψη επαρκών στατιστικών στοιχείων που να επιτρέπουν απρόσκοπτη εφαρμογή επιστημονικών μεθόδων. Είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι παρόμοιες μελέτες στη διεθνή βιβλιογραφία είναι σπάνιες.
- Ακόμα πιο δύσκολο είναι να επιμεριστεί το καθαρό κόστος σε συγκεκριμένα νοικοκυριά αφού, σε κάθε περίπτωση, **χρειάζεται να συγκριθεί το οικονομικό κόστος με την οικονομική βοήθεια που είχαν οι ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας (ο ρόλος του Αρχείου Περιουσιών και Βοηθειών).**

Το Υπουργικό Συμβούλιο στη Συνεδρία του ημερομηνίας 14/5/2014 αποφάσισε:

- (α) να εγκρίνει και να αναθέσει στον Κεντρικό Φορέα τη Δημιουργία Αρχείου Ιδιοκτητών Κατεχόμενων Περιουσιών και
- (β) να καλέσει όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία, τα οποία έχουν καταβάλει με οποιοδήποτε τρόπο ή μορφή, βοήθεια σε ιδιοκτήτες κατεχόμενης περιουσίας να συνδράμουν για την υλοποίηση του Αρχείου.

- (α) Η καταγραφή, για ιστορικούς λόγους, των κατεχόμενων περιουσιών (ανά ιδιοκτήτη) καθώς και των επιδομάτων/χορηγιών ή άλλων βοθημάτων που παραχωρήθηκαν σε κάθε ιδιοκτήτη κατεχόμενης περιουσίας.
- (β) Ο πιθανός επανασχεδιασμός/ αναδιάρθρωση της κυβερνητικής προσφυγικής πολιτικής, η οποία εξακολουθεί να είναι η ίδια για 43 χρόνια, στη βάση των σημερινών αναγκών και δεδομένων.

ΤΡΟΦΟΔΟΤΕΣ ΑΡΧΕΙΟΥ

- Κεντρικός Φορέας Ισότιμης Κατανομής Βαρών
- Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκατάστασης Εκτοπισθέντων
- Υπηρεσία Διαχείρισης Τουρκοκυπριακών Περιουσιών
- Γενικό Λογιστήριο (Δανειστικοί Επίτροποι και Σχέδιο Στέγασης Εκτοπισθέντων Κρατικών Υπαλλήλων).
- Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
- Αρχείο Πληθυσμού και Μετανάστευσης
- Υπουργείο Εμπορίου, Ενέργειας, Βιομηχανίας και Τουρισμού.
- Υπουργείο Εσωτερικών
- Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ

- Το Υπουργικό Συμβούλιο, αποφάσισε στις 12/4/2017, όπως η δημιουργία του Αρχείου Περιουσιών και Βοηθειών γίνει μέσα στην Κυβερνητική Αποθήκη Πληροφοριών (ΚΑΠ).
- Υπολογίζεται ότι αρχές Ιανουαρίου 2018 θα γίνει η παράδοση του Έργου.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΜΕΛΕΤΗΣ:

- Από το 1974 μέχρι σήμερα η κρατική βοήθεια προς τους πρόσφυγες αποφασίζεται με **πολιτικά και κοινωνικά κριτήρια και όχι με βάση την αξία της κατεχόμενης περιουσίας.**
- Αυτό ενδεχομένως να δυσχεράνει ακόμη περισσότερο τη λύση της περιουσιακής πτυχής του Κυπριακού προβλήματος: γιατί αν και όταν συμφωνηθεί μια φόρμουλα για το ιδιοκτησιακό καθεστώς των κατεχομένων περιουσιών, τότε αναπόφευκτα θα ανοίξει το κεφάλαιο των αποζημιώσεων για απώλειες χρήσης/ πρόσβασης, οι οποίες θα αποφασιστούν καθαρά στη βάση **οικονομικών κριτηρίων.**

- **Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΑΥΤΗΣ ΕΙΝΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**
- **ΑΛΛΑΓΗ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ**
- **ΕΠΑΝΑΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΑ ΣΗΜΕΡΙΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΜΑΚΡΥΑ ΑΠΟ ΚΟΜΜΑΤΙΚΕΣ ΣΚΟΠΙΜΟΤΗΤΕΣ**
- **ΠΡΟΑΣΠΙΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΟΣΦΥΓΑ ΠΟΥ ΚΡΑΤΑ ΜΕ ΑΞΙΟΖΗΛΕΥΗΤΗ ΠΕΡΗΦΑΝΙΑ ΚΑΙ ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ ΤΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΒΑΡΟΣ ΤΗΣ ΕΙΣΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΚΑΤΟΧΗΣ**

ΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ

ΔΑΝΕΙΑ

- ΣΠΟΥΔΕΣ
- ΙΑΤΡΟΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ
- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΩΝ
- ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΕΠΙΔΟΤΗΣΗ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΔΑΝΕΙΩΝ

(i) ΣΤΕΓΑΣΗ

(ii) ΕΠΙΔΙΟΡΘΩΣΗ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

(iii) ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΗΣΗ

Εγκρίθηκαν 55.000 Αιτήσεις
Συνολικού ύψους €1.800.000.000

ΘΕΩΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΕΤΗΣ ΠΡΟΣΩΡΙΝΟΤΗΤΑΣ

ΕΞΕΛΙΧΘΗΚΕ

ΣΕ ΔΙΟΛΟΥ ΑΝΕΤΗ ΜΟΝΙΜΟΤΗΤΑ

**ΔΕΝ ΖΗΤΙΑΝΕΥΟΥΜΕ ΑΛΛΑ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ
ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ**

**ΑΠΑΙΤΟΥΜΕ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΟΧΙ
ΠΑΡΑΓΝΩΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΜΑΣ**

ΙΣΟΤΙΜΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ

ΚΟΣ ΑΛΕΞΗΣ ΓΑΛΑΝΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 1996

Η ενότητα του λαού μας και **η ισότιμη κατανομή των βαρών** αποτελούν βασική προϋπόθεση για την συνέχιση του αγώνα μας και την επίτευξη μιας μόνιμης και δίκαιης λύσης.